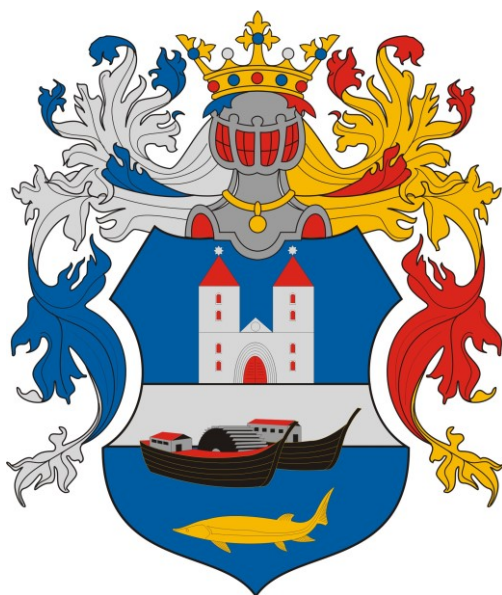

MADOCSA
TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI
KÉZIKÖNYVE

**Madocsa Község Önkormányzata Képviselő-testületének
76/2017.(VI.28.) határozata a község
Településképi Arculati Kézikönyve jóváhagyásáról**

ALÁÍRÓLAP

Madocsa településképi rendelethez

vezető településtervező:	 Csaba Gyula építőmérnök, vezető településtervező TT1, É1 02-0034
építész szaktervező:	 dr. Csaba Ders építésmérnök, településmérnök TT, É 02-0637
tervező munkatárs:	 Kiszely Szabolcs településmérnök
főépítész:	 Béres István építésmérnök

TARTALOMJEGYZÉK

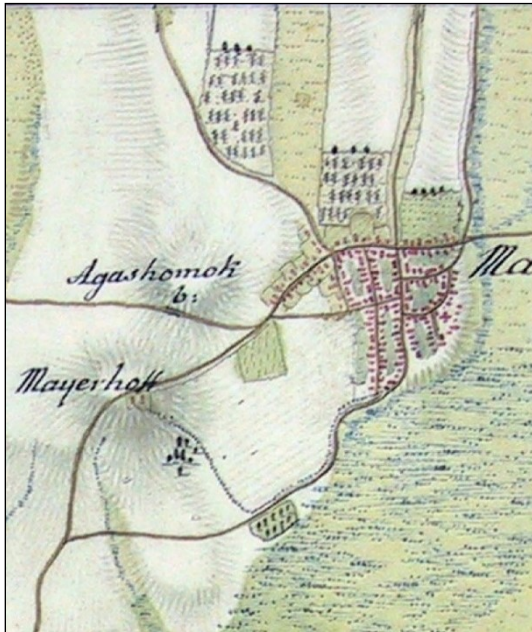
TELEPÜLÉSTÖRTÉNET	4
A HAGYOMÁNYOS TELEPÜLÉSKÉP SAJÁTOSSÁGAI	6
TELEPÜLÉSKÉP VÉDELMI TERÜLET	11
A TELEPÜLÉSKÉP ÉS A HELYI ÉPÍTÉSZETI ÖRÖKSÉG VÉDELME	12
MELLÉKLET	13

Helyi értékvédelmi kataszter

TELEPÜLÉSTÖRTÉNET

Madocsa építéstörténete a három katonai felmérés segítségével és a jelen helyzetet ábrázoló topográfiai térképpel érzékeltethető. Ezek alapján látható az egyes területrészek beépítésének ideje.

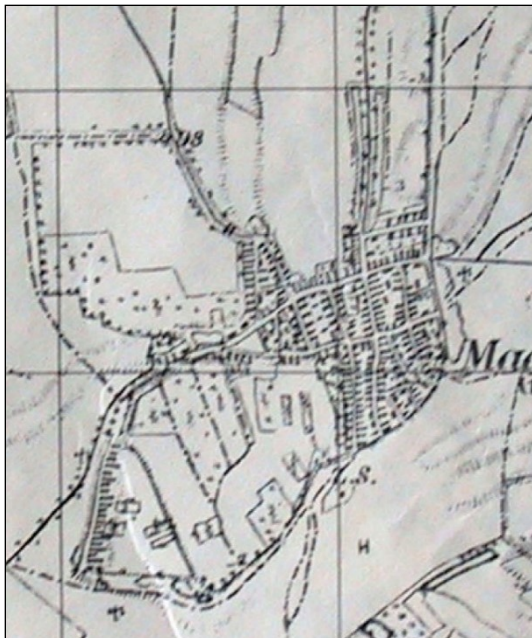
1782-1785

1829-1866

1872-1884

1979

A XVIII. század második felében készült kataszteri térképen akár még a mai házak ősei is megtalálhatók.

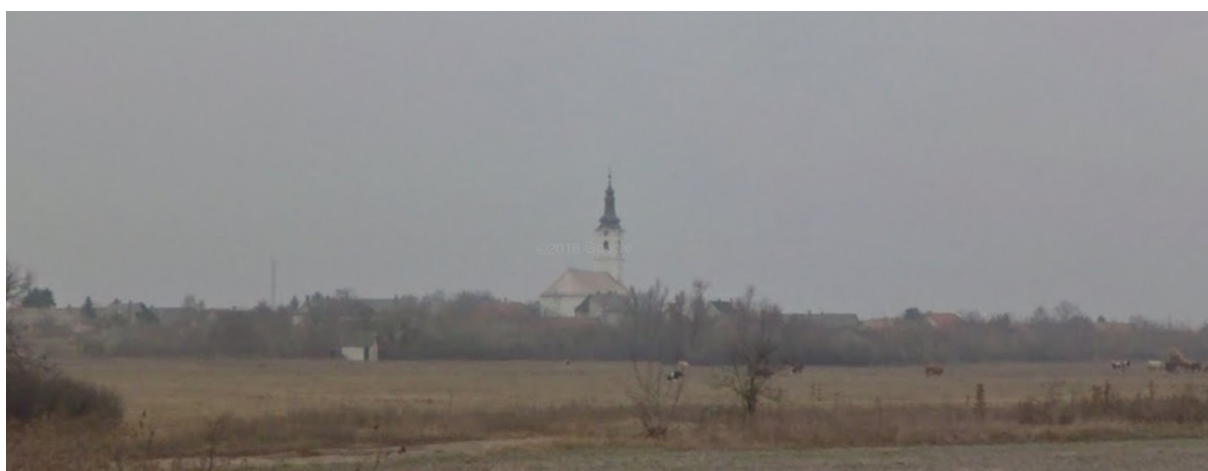
A település történeti magja a templom domb és környezete, amelyet a századok során létrejövő szárazulatok beépítése követte.

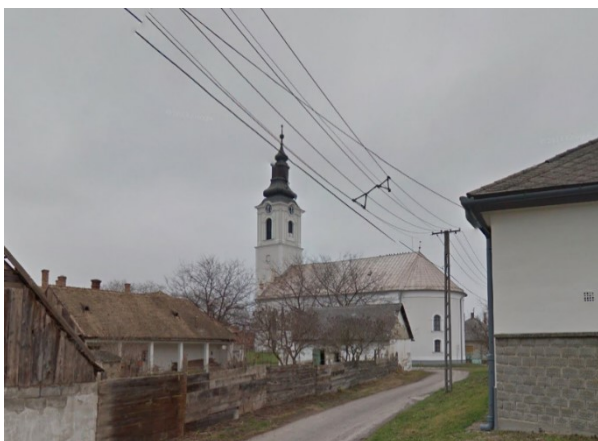

A település területének beépítési periódusai

A HAGYOMÁNYOS TELEPÜLÉSKÉP SAJÁTOS SÁGAI

A települést a sík szántóföldi tájban a műemlék református templom tornya jelöli ki. A településhatárhoz érve a házak már takarják a templomot, a településen belül sétálva pedig csak a templomdomb utcáin jelenik meg újra a templom.

A belterület többsége lakóterület, amely a falu központjában fokozatosan egyre több intézménnyel és kereskedelmi-szolgáltató létesítménnyel vegyesen épült be. A Kishegyi út nyugati oldalán a volt tsz épületeinek környezete képezi a község gazdasági területét. A temető és a sportpálya a lakóterületbe ékelődik.

A templomdomb környezetében és a Kishegyi út külső szakaszán a közterületi és telekstruktúra nőtt jellegű, az idők folyamán csak csekély korrekció történt rajta. Jellemző az előkert nélküli építés, gyakori a keskeny, kis területű, 30 %-nál jobban beépített telek. A terület jellemzően fésűs beépítésű, de a Fő utcában és a Paksi út ide eső szakaszán gyakoriak a polgárosodás jeleit tükröző az utcafrontra párhuzamos gerinccel csatlakozó hajlított házak.

A később beépült területeken már az utcahálózat és telkek is szabályosak. Itt is jellemző az oldalhatáron való beépítés, de a telkek nagysága itt már jellemzően 800 m² körüliek és szélességük eléri a 16 métert, a beépítettség pedig nem haladja meg a 30 %-ot. Az 50-es 60-as években sok sátortetős lakóház épült, azután pedig az utcafronttal párhuzamos, vagy merőleges nyeregtetős házak épültek, de már 10 m körüli szélességgel.

Az utcakép leghangsúlyosabb elemei az utcafrontra épülő házak. Hagyományosan így épültek a házak, csak a XX. század második felében épültek a kertvárosi jellegnek megfelelő előkertes épületek. Mivel ma már több helyen keveredik az előkertes és előkert nélküli beépítés, új ház építésénél az előkert méretével az adott környezethez kell alkalmazkodni.

Mivel a településen a fésűs beépítés hosszú házai is gyakran kontyoltak az utcafront felől, a település hagyományos utcaképebe nem is a sátortetős

házak, vagy az utcával párhuzamos gerincű házak, hanem az utcafrontra merőleges gerinccel épült a hagyományosnál szélesebb és magasabb házak jelentik a legerősebb beavatkozást. Az ilyen típusú házak építését kerülni kell, a meglévők hatását pedig egy utcafelőli kontyolással lehet csökkenteni.

A főbb utcák utcaképét gyakran nem az épületek, hanem a széles zöldsávok növényzete határozza meg. A madocsai utcákban az útburkolatot helyenként az 5-6 métert is meghaladó szélességű zöldfelület szegélyezi, mely a vízelvezető árkok és a fasorok elhelyezésére szolgál. A fésűs beépítésű, illetve a hajlított házakból adódó térfalak gyakran nem érvényesülnek a közterületen lévő sűrű növényzet miatt.

Az utcák zöldfelületeinek kialakításánál, fásításánál az alábbi szempontokat érdemes figyelembe venni.

A telepített növényzet nem képezhet olyan sűrű növényfalat, ami az átlátást akadályozza. Az örökzöld fákkal és a tujafélékkel érdemes csínján bánni, mert ezek még a téli hónapokban is a házak jelentős árnyékolását okozzák. A fák lombkoronája idős korukban sem lóghat be az úttest úrszelvényébe és nem érheti el illetve közelítheti meg a házak homlokzatát 1-1,5 m-nél jobban. Figyelemmel kell lenni arra is, hogy a fák a közvilágítás érvényesülését nagymértékben ne akadályozzák, és az alattuk való átközlekedés biztosított legyen. Ezért a fák alsó oldalágait 2,2-2,5 m magasságig el kell távolítani.

Ezek figyelembevételével a 12-18 m széles utcákban csak akkor szabad fásítani, ha az épületek előtt előkert van. Ha nincs előkert, akkor csak 18 m-nél szélesebb utcákban szabad.

A településnek nincs hagyományos főtere és a Templom tér ma már a vallási központon kívül más központi funkciót nem tartalmaz. Viszont a Fő-utcának a Temető utca torkolatában – ahol egyébként a közösségi épületek is sűrűsödnek – van egy térszerű öblösödése. Jelenleg a növényzet nem engedi ennek a mintegy térnek a megjelenését.

Az út öblözetének a térfelületét érdemes lenne egy központi tér rangjára emelni és lehetséges központképző funkciókat ide terelni.

A település történek megjelenítését a még megmaradt hagyományos épületek tudják legjobban megőrizni. Az idők során Madocsán az alábbi épülettípusok alakultak.

A legrégebbi oldalhatáron álló épülettípus 45 fokos lejtésű nyeregtetős épület, amely tornác nélkül széles ereszaljjal néz az udvar felé. Alacsony, keskeny, a tereptől alig felemelt padlójú épületek. Az eredetileg nádtetőt gyakran palára cserélték. Oromrésze gyakran szarufa irányban deszkázott. Ezekből a házakból már nagyon kevés van.

Az oldalhatáron álló nyeregtetős épületek időben következő típusa tornáccal nyílik a kedvező tájolás, illetve az udvar felé. A tornácoszlopok jellemzően egyszerűek, falazott kivitelűek. Az épület, illetve a tető szélessége nem haladja meg a 7 m-t, a párkánymagasságuk pedig nem éri el a 3,5 m-t. Az alapesetet az oromfalas épületek jelentik, de található az utcáfrontra konttyal néző házak is.

Ezeknek az épületeknek a fejlesztésénél a legjellemzőbb hiba a tornác beépítése és az utcai páros ablak egy nagy ablakra való cserélése. Pedig ezeknek az épületeknek a tömegén kívül ezek a legjellemzőbb részei. Fejleszteni ezeket az egytraktusos házakat utca vonalától hátrahúzva egy keresztzárnyal lehet anélkül, hogy az utcakép érdemben megváltozna. A tornác beüvegezését, ha elkerülhetetlen úgy kell megoldani, hogy az az épület eredeti tornácosságát megjelenítse. Az eredeti utcai ablakok természetesen cserélhetők, de a nyílások méretét nem kellene megváltoztatni, és ha lehet az ablakok belső osztását is át kellene venni. Ezeknek a házaknak a legszebb példájánál az utcai homlokzatánál az utcai

oromfal tűzfalasan került kialakításra, azaz a falazat a tető héjalása felé emelkedik. Ezt a jegyet a felújítások során meg kell tartani.

Újonnan épített utcára merőleges gerincű házaknál a legfontosabb szempont, hogy az épület szélessége ne nagyon haladja meg a régi épületeknél megszokott 7 m-t. Természetesen a hátrahúzott keresztzárny itt is jó megoldás. Ha mindenképpen szélesebb házat kellene építeni, akkor annak a gerincét - a hajlított házakkal analóg módon - az utcával párhuzamosan kellene kialakítani.

A polgárosodás jeleit mutatják a fésűs beépítés sajátos esetei, ahol az utcafront irányába csonkakontyolt a tető és az épületet egy megemelt utcai homlokfalal tesznek hangsúlyossá olyan módon, hogy az utcai térfal a tetőátfordulásnál a tető síkja felett marad. Ezzel próbálják a polgárosodást szimbolizáló hajlított házak formavilágát átvenni. (Megjegyzendő, hogy a mai szemünknek ez túl bonyolult forma, és a kényes részletek gyakran meghibásodnak.)

Ennek az épülettípusnak a legszebb példája az alábbi képen látható Kis utca 31-ben állt, amit sajnos átépítettek.

A meglévők is mutatják e típus jellegzetességeit.

A hajlított házak a fésűs beépítés fejlődéseként a polgárosodás hatására jöttek létre. Az utcai épületszárny magasabb és szélesebb lett. A padlóvonal 6-90 cm-rel emelkedett, a

belmagasság megnőtt és a tető az utcafronton egy cca. 90 cm-es térdfalra került. Az így 4,5 m-re emelkedett párkány rangos külsőt adott ezeknek az épületeknek. Az ilyen házakat a gazdag vakolatarchitektúra jellemzi, ablakkeretekkel, lizénákkal és párkányokkal.

Ezeknek az épületeknek a nagy padlásterei felvetik a beépítésük lehetőségét, ami, ha elkerülhetetlen, nem járhat a tető megemelésével, és nem létesíthető tetősíkból kiugró ablak, csak tetősíkban fekvő, amelyeket az utcai oldalon a homlokzati nyílásokkal azonos ritmusban kell elhelyezni. Nem létesíthető az utcai oldalon tetősíkből kiharapott erkély. Az utcai homlokzat felújításánál meg kell őrizni a gazdag vakolatarchitektúrát és azokat nem szabad erős színekkel túlhangsúlyozni.

A településre jellemző a magas zárt kerítések használata, ami a porták zártságát hangsúlyozza. A műves kivitelben készített kovácsoltvas kerítéselemeket és nagykapukat rangos oszlopok közé helyezték. Az oszlopokat gúlaformájú fedkövel zárták, ritkább esetben gombosra képezték ki. A kerítések másik típusa az embermagasra falazott, tömör kerítés. A falazott kerítéseket általában bevakolták, a falmezőkben a vakolatdíszeket helyenként más színűre festették.

TELEPÜLÉSKÉP VÉDELMI TERÜLET

A település nagy része ma már vegyes beépítésű, és az épületek is sokféle elképzelés szerint épültek. Itt már a hagyományos településképhez való illeszkedés nehezen értelmezhető. Ezért itt csak a településképet jelentősen zavaró dolgokat érdemes megakadályozni. Így például annak az épülettípusnak a használatát nem javasoljuk, amely az utcára merőleges gerinccel széles utcai homlokzattal leginkább zavarja a kialakult utcaképet. De ide soroljuk a nagy elektromos és távközlési létesítményeket is.

A településkép sajátos értékeit leginkább a templom domb és a Fő utca környezete őrizte meg. Itt maradt meg a közterület és telekstruktúra, a házak többsége pedig még a XVIII. század második felében készült kataszteri térkép szerinti helyükön állnak. Az épületek még az esetleges átalakításuk, bővítésük után is, az eredetileg jellemző módon, előkert nélkül az utcafronton állnak. Itt megtalálhatók az előbbiekben bemutatott épület típusok legszebb példái. Ezért ezen a területen javasolható egy az általánosnál szigorúbb illeszkedési szabály alkalmazása, az eredeti településkép védelme érdekében.

Ezen a területen az új épületeket előkert nélkül kell elhelyezni, az oldalhatáron álló épület 7,0 m-nél, az utcafronttal párhuzamos szárny 8,0 m-nél nem lehet szélesebb, a házakat piros cseréppel fedett magastetővel kell ellátni, az eredetiekhez hasonló hajlásszöggel. Tetőtér beépítése esetén a tető síkjából kiugró tetőablak, a tetősíkból kiharapott terasz csak az utcáról nem látható helyen létesíthető. Az utcai homlokzaton erkély, loggia, garázs kapu nem helyezhető el. Az utcaképet nem zavarja, ha az oldalhatáron álló épület egy hátrahúzott keresztoszárnyal rendelkezik. Ezek a szabályok vonatkoznak a meglévő épületek felújítására és bővítésére is. A felújításoknál arra is figyelemmel kell lenni, hogy a homlokzati díszek megmaradjanak, a homlokzatok festését pedig a védett épülethez hasonló módon kell elvégezni.

A TELEPÜLÉSKÉP ÉS A HELYI ÉPÍTÉSZETI ÖRÖKSÉG VÉDELME

A településképet döntően közterületek megjelenése, a középületei és a múltját képviselő épületek határozzák meg.

Ezeknek az elemeknek a védelméhez, vagy alakításukhoz tapasztalt, a részletek alakításában is járatos, a települést jól ismerő szakember közreműködése szükséges.

A település védelemre érdemes építészeti örökségét mellékelt értékvédelmi kataszter mutatja be, amely rögzíti az egyes épületek védelemre érdemes elemeit és felsorolja az esetleges szükséges korrekciókat.

A 2006-ban készült helyi értékvédelmi kataszter 32 építményt javasolt helyi védelemre. A kataszter ezévi felülvizsgálata során a kevésbé értékes, vagy már az összedülés határán lévő, illetve rontott 13 épület kikerült a kataszterből és 1 sajátos értéket képviselő bekerült. Az értékvédelmi katasztert a melléklet tartalmazza.

MELLÉKLET
HELYI ÉRTÉKVÉDELMI KATASZTER

<p>Leírás</p> <p>A legrégebbi oldalhatáron álló épülettípus. A 45 fokos lejtésű nyeregtetős nádfedelű épület eredetileg tornác nélkül széles ereszzaljjal nézett az udvar felé. A közelmúltban a kilógó ereszt fa oszlopokkal megtámasztották. Utcai homlokzatát a földémsíkban osztópárkány tagolja és finom vakolatarchitektúra gazdagítja. A nyílászárók szürke színre mázoltak. A főépülettel szemben a másik oldalhatáron hasonló kialakítású, de keskenyebb gazdasági épület áll. Ennek nádtetejét már palára cserélték. Az tömör utcai kerítést díszes fejezettel ellátott pillérek merevítik.</p> <p>Védett építészeti elemek</p> <p>A főépület tömege, nádteteje, utcai homlokzata, a nyílászárók szürke színe, a fém zsalutábla, a gazdasági épület tömege, utcai homlokzata, a kerítés.</p> <p>Korrekciós javaslat</p> <p>Mindkét épület utcai homlokzatán a lizénák helyreállítása.</p>	<p>Új sor 10.</p> <p>- lakóépület, melléképület, kerítés -</p>	<p>Helyrajzi szám 328</p> <p>Védelem foka H1</p>
	 	

<p>Leírás</p> <p>Az oldalhatáron álló tornácos épületípus legrangosabb, leggazdagabb részleteket tartalmazó példája. Az utcai homlozatot a földem síkjában lévő osztóparkány és 4 lizéna tagolja. Az ives záródású tornácajtó felett sajátos diszítőelem található. Az utcai ablakok vakolatkeretézéssel és megemelt parkánnyal hangsúlyozottak. Az oromfalon két lizénára támaszkodó betétparkányra ül a két szellozóablak. Az oromfalat macskalepcső zárja. Tetőhéjalása pala. A tornácot melvédfal védi, a tornácoszlopokat szép oszlopfaj zárja. A még részleteiben meglévő kerítés falazott, szép fejrészrel ellátottak az oszlopok és kovacsoltvas betétei vannak.</p> <p>Védett építészeti elemek</p> <p>Az épület tömege, utcai és udvari homlozata, a tornác és a kerítés.</p> <p>Korrekciós javaslat</p> <p>A láthatóan lakatlan épület állaga gyorsan romlik. Megmentése fontos lenne.</p>		<p>Fő utca 31.</p>	<p>Helyrajzi szám</p>	<p>882</p>
		<p>- lakóépület, kerítés -</p>	<p>Védelem foka</p>	<p>H1</p>

	
--	---

<p>Leírás</p> <p>Oldalhatáronálló tornácos épület keskeny változó szélességű előkerttel, utcafronti gazdasági épülettel. A főépület utcai homlokzatát díszes oromfal zárás és földémsíki osztóparkány teszi hangsúlyossá. Tornácajtó és az ablakok eredetiek. Lehet, hogy valamelyik homlokzattfelújítás során vakolatarchitektúra elemeket eltávolítottak. A tornác oszlopai négyzetes, fejezetes, falazott kivételűek. A főépülettel szemben lévő oldalhatáron az utcával párhuzamos gerincű kis gazdasági épület (nyári konyha) áll. A falazott, szép oszlopokkal gyámoltított kerítést öntöttvas betétek és kapuk egészítik ki. A tetőhéjalás pala.</p> <p>Védett építészeti elemek</p> <p>A főépület tömege, utcai homlokzata, tornáca, az utcai gazdasági épület tömege, a kerítés.</p> <p>Korrekciós javaslat</p> <p>Tetőfelújítás során a héjalást cserépre kellene cserélni.</p>		<p>Bölcskei út 3.</p>	<p>Helyrajzi szám</p>	<p>134</p>
		<p>- lakóépület, melléképület, kerítés -</p>	<p>Védelem foka</p>	<p>H1</p>

	
---	--

<p>Leírás Az oldalhatáron álló, előkert nélküli, tornácos, nyeregtetős épület utcai oromzatán kis konty létesült. Az eredetileg deszka oromzatot palával burkolták. Utcai nyílásrendje bar megújított, de a hagyományos arányokat tartja. Falazott oszlopos tornácát mellvédfal védi.</p> <p>Védett építészeti elemek Az épület tömege utcai homlokzatának nyílásrendje, tornáca.</p> <p>Korrekciós javaslat Az oromfalat vagy fel kéne falazni, vagy az eredeti deszkázatot helyreállítani. Ehhez mintául szolgálhat a Temető utca 10-es, vagy a Kert utca 3-as épület.</p>		<p>Fő utca 42. - lakóépület -</p>	<p>Helyrajzi szám 23 Védelem foka H2</p>	
<p>Leírás Az oldalhatáron álló, szűkülő előkertes, valaha tornácos, nyeregtetős rangos, épület utcai homlokzatát osztóparkány és vakolatlizenák tagolják. A tornác elejét utólag befalazták, ami ilyen módon az egyik legszebb ilyen típusú, valaha rangos épülettől idegen. A kovácsoltvas kerítéselemeket vasos pillérek közé helyezték.</p> <p>Védett építészeti elemek Az épület tömege, főhomlokzata, kerítése.</p> <p>Korrekciós javaslat A tornác befalazás homlokzatát úgy kellene kijavítani, hogy az a valamikori tornáca utaljon. A tetőbadagot cserépre kellene cserélni. Ezek kijavítása után H1 fokozatba kerülhet.</p>		<p>Templom tér 5. - lakóépület, kerítés -</p>	<p>Helyrajzi szám 8 Védelem foka H2</p>	
<p>Leírás Az oldalhatáron álló, előkert nélküli, tornácos, nyeregtetős épület utcai oromzatán kis konty létesült. Az eredetileg deszka oromzatot palával burkolták. Utcai nyílásrendje és a tornácajtó eredeti. Falazott kerítése és pillérei az utcába illeszkednek.</p> <p>Védett építészeti elemek Az épület tömege utcai homlokzatának nyílásrendje, tornácajtója és a falazott kerítés.</p> <p>Korrekciós javaslat A tornácajtót fel kéne újítani. Az oromfalat vagy fel kéne falazni, vagy az eredeti deszkázat helyreállítani. Ehhez mintául szolgálhat a Temető utca 10-es, vagy a Kert utca 3-as épület.</p>		<p>Fő utca 15. - lakóépület, kerítés -</p>	<p>Helyrajzi szám 900 Védelem foka H2</p>	
				

<p>Leírás</p> <p>A polgarosodás jelei mutató, oldalhatáron álló, előkert nélküli, tornácos, utcai oldalon csonkakontyolt nyeregtetes épület. Az épületet egy megemelt utcai homlokfallal tesznek hangsúlyossá oly módon, hogy az utcai térdfal a tetőátfordulásnál a tető síkja felett marad. A főhomlokzat osztoparkányokkal tagolt, nyílásrendje hagyományos, a polgári igénynek megfelelően megnövelve és kiegészítve 3 szellozoablakkal a tórfalban. A tornácajtó és az ablakok eredetiek. A tetőhéjalás pala. A főépülettel szemben lévő oldalhatáron az utcával párhuzamos gerincű kis gazdasági épület (nyári konyha) áll. Eredetileg deszka oromfalat palával burkolták. A kerítés falazott, szép oszlopokkal gyamolított.</p> <p>Védett építészeti elemek</p> <p>Az épület tömege utcai és udvari homlokzata, tornáca, utcai gazdasági épület tömege, kerítése.</p> <p>Korrektív javaslat</p> <p>A főépület utcai homlokzatát fehérre kell festeni. A tető felújítása során cserép héjalást kell alkalmazni.</p>		Első utca 3.	Helyrajzi szám	944
		- lakóépület, melléképület, kerítés -	Védelem foka	H1
				

<p>Leírás</p> <p>A polgarosodás jelei mutató, oldalhatáron álló, előkert nélküli, tornácos, utcai oldalon csonkakontyolt nyeregtetes épület. Az épületet egy megemelt utcai homlokfallal tesznek hangsúlyossá oly módon, hogy az utcai térdfal a tetőátfordulásnál a tető síkja felett marad. A főhomlokzat sárga téglával burkolt, a nyíláskeretek, lábazat, parkányok, lizének vörösre vakoltak, nyílásrendje hagyományos, a polgári igénynek megfelelően megnövelve és kiegészítve 3 szellozoablakkal a tórfalban. A tornácajtó eredeti. A tető héjalása pala.</p> <p>Védett építészeti elemek</p> <p>Az épület tömege utcai homlokzata, tornáca.</p> <p>Korrektív javaslat</p> <p>A közelmúltban felszerelt fehér redőny a tokjával az épületből idegen. A tető felújítása során cserép héjalást kell alkalmazni.</p>		Kis utca 21.	Helyrajzi szám	843
		- lakóépület -	Védelem foka	H1
				

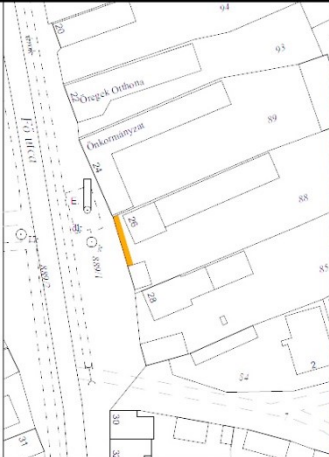

<p>Leírás</p> <p>A polgárosodás jeleit mutató, oldalhatáron álló, előkert nélküli, tornacos, utcai oldalon csonkakontyolt nyeregtetes épület. A Kis utca 21. épület egyszerűsített változata. Az épületet egy megemelt utcai homlokfallal tesznek hangsúlyossá oly módon, hogy az utcai térdfal a tetőátfordulásnál a tető síkja felett marad. A főhomlokzaton a nyílászorok, lábazat, parkányok, lizének vörösré vakoltak, nyílásrendje hagyományos, a polgári igénynek megfelelően megnövelve és kiegészítve 3 szellőzőnyílással a térdfalban. A tornácajtó eredeti. A tető hejálása pala. A főépülettel szemben lévő oldalhatáron az utcával párhuzamos gerincű kis gazdasági épület (nyári konyha) áll.</p> <p>Védett építészeti elemek</p> <p>Az épületek tömege utcai homlokzata, tornáca.</p> <p>Korrekciós javaslat</p> <p>A tető felújítása során cserépet hejálást kell alkalmazni.</p>		<p>Fő utca 49.</p>	<p>Helyrajzi szám 865/1</p>
		<p>- lakóépület, melléképület -</p>	<p>Védelem foka H2</p>
			

<p>Leírás</p> <p>A polgárosodás jeleit mutató, oldalhatáron álló, előkert nélküli, tornacos, utcai oldalon csonkakontyolt nyeregtetes épület. Az épületet egy megemelt utcai homlokfallal tesznek hangsúlyossá oly módon, hogy az utcai térdfal a tetőátfordulásnál a tető síkja felett marad. A főhomlokzat felújítása során az eredeti vakolatarchitektúrát levették. Nyílásrendje hagyományos, a polgári igénynek megfelelően megnövelve. Az ablakok eredetiek. A tetőhejálása cserép. A kerítés falazott, szép oszlopokkal gyámpoltott.</p> <p>Védett építészeti elemek</p> <p>Az épület tömege utcai homlokzata, tornáca, kerítése.</p> <p>Korrekciós javaslat</p> <p>A főépület utcai homlokzatán a vakolatarchitektúrát példák alapján helyre kell állítani.</p>		<p>Bölcskei utca 10.</p>	<p>Helyrajzi szám 300</p>
		<p>- lakóépület -</p>	<p>Védelem foka H1</p>
			

<p>Leírás</p> <p>Az utcafrontra kiforduló hajlított ház a polgárosodás jeleit mutató madocsai házak legszebbike. Az utcai szárny tetődoma aszimmetrikus nyeregtető, mert az utcai homlokfal térdfalal megemelt. Így a tetőnek a térdfal nélküli udvari szárnyra való átfordulásánál az utcai parkány a tetőn túlemelkedve fut a sarokig. Az öt vakolatkeretes ablakos szimmetrikus főhomlokzatát a foparkányon kívül még két parkány és vakolat lizének tagolják. A térdfalon az ablakok tengelyében padlásszellőzők vannak. Az oldalra felülről nyerstégla oromfalon parkány és macskalépcső jelenik meg. Az utcai kerítés rangos nyerstégla pillerei és kovacsoltvas kapuja fontos utcaképi elem.</p> <p>Védett építészeti elemek</p> <p>Az épület utcai tömege és e tömeg homlokzatai, az utcai kerítés és kapu is védettek.</p> <p>Korrekciós javaslat</p> <p>A bádóg tetőhejálást cserépre kell cserélni.</p>		<p>Fő utca 7.</p>	<p>Helyrajzi szám 906</p>
		<p>- lakóépület, kerítés -</p>	<p>Védelem foka H1</p>
			

<p>Leírás</p> <p>Az utcáfrontra kiforduló hajlított ház a Fő utca 7-tel azonos szerkesztésű, csak kicsit szegényebb és az utcai homlokzat felújítása során egyszerűsített. A főhomlokzat vakolatlizenái ugyanis a felújítással eltűntek.</p> <p>Védett építészeti elemek</p> <p>Az épület utcai szárnyának tömege és a főhomlokzata.</p> <p>Korrekciós javaslat</p> <p>Az utcai homlokzat felújítása során a vakolatlizenák visszaállítandók. A tető felújításakor a palat cseréjére kell cserélni.</p>		<p>Fő utca 12.</p> <p>- lakóépület -</p>	<p>Helyrajzi szám 106</p> <p>Védelem foka H2</p>	
<p>Leírás</p> <p>Az utcáfrontra kiforduló hajlított ház a polgárosodás jeleit mutatja. Az utcai szárny térfalra emelt tetőidoma szimmetrikus kontyolt nyeregtető, amely az ugyancsak térfalra emelt oldalszárnyba fordul át. Főhomlokzatát a osztóparkány lizénák és ablakkeretek tagolják. A térfalon az ablakok tengelyében padlásszellőzők vannak. Az utcai kerítést előregyártott beton oszlopok gyamolítják.</p> <p>Védett építészeti elemek</p> <p>Az épület utcai tömege és homlokzata.</p> <p>Korrekciós javaslat</p>		<p>Bölcskei utca 24.</p> <p>- lakóépület -</p>	<p>Helyrajzi szám 293</p> <p>Védelem foka H2</p>	
<p>Leírás</p> <p>Az utcáfrontra párhuzamos gerincű előkert nélküli saroképület „U” alakú fotómeget szakszerűtlenül bővítették. Az eredeti épület szimmetrikus utcai homlokzatain az ablakok nyugodt ritmusban sorakoznak. A homlokzatot vakolatkváderes sarok és közbenső lizénák tagolják.</p> <p>Védett építészeti elemek</p> <p>Az épület eredeti „U” alakú tömege és e tömeg utcai homlokzatai védettek.</p> <p>Korrekciós javaslat</p> <p>A szakszerűtlen bővítést el kell bontani, a falak feladását meg kell szüntetni.</p>		<p>Templom tér 2.</p> <p>- volt iskola -</p>	<p>Helyrajzi szám 18</p> <p>Védelem foka H1</p>	
<p>Leírás</p> <p>Városias jellegű saroképület. Utcafrontra térfalra emelt asszimmetrikus nyeregtetőt az oldalkertek irányába zárt oromfal zárja. Nyugodt, arányos ablaknyílással felett a földémsíkban osztóparkány van. A térfalon az ablaktengelyekben kerek szellőző nyílások vannak.</p> <p>Védett építészeti elemek</p> <p>Az épület tömege, utcai homlokzatai védettek.</p> <p>Korrekciós javaslat</p>		<p>Temető utca 4,6.</p> <p>- lakóépület -</p>	<p>Helyrajzi szám 841/2</p> <p>Védelem foka H1</p>	

<p>Leírás A kivételesen szép kerítés déli fele tömören falazott, a másik feleben kovácsoltvas kerítéselemek jelennek meg. A vasos kerítésoszlopokat íves fedkövel zártak. Színösszetételében, anyaghasználatában nagyon jól illeszkedik a település hagyományos utcaképebe.</p> <p>Védett építészeti elemek A kerítés védett.</p> <p>Korrekciós javaslat Csapadékvíz elvezetési hiányosság miatt a kerítés befelé dől. A csapadékvíz korrekt elvezetése után, az utcai oldalon az alap aljáig le kell mélyíteni a terepet és addig úgy hagyni, amíg a kerítés függőlegesbe áll.</p>		<table border="1"> <tr> <td>Fő utca 28.</td> <td>Helyrajzi szám</td> <td>88</td> </tr> <tr> <td>- kerítés -</td> <td>Védelem foka</td> <td>H1</td> </tr> </table>	Fő utca 28.	Helyrajzi szám	88	- kerítés -	Védelem foka	H1	
Fő utca 28.	Helyrajzi szám	88							
- kerítés -	Védelem foka	H1							
<p>Leírás A Paksi utcára néző falazott zárt kerítést szép oszlopok gyámoltják.</p> <p>Védett építészeti elemek A kerítés.</p> <p>Korrekciós javaslat Ahol az oszlopok a felújítás során leegyszerűsödtek az eredetieknek megfelelően helyreállítandók.</p>		<table border="1"> <tr> <td>Paksi utca 49.</td> <td>Helyrajzi szám</td> <td>546/1</td> </tr> <tr> <td>- lakóépület -</td> <td>Védelem foka</td> <td>H2</td> </tr> </table>	Paksi utca 49.	Helyrajzi szám	546/1	- lakóépület -	Védelem foka	H2	
Paksi utca 49.	Helyrajzi szám	546/1							
- lakóépület -	Védelem foka	H2							
<p>Leírás Az embermagasra tömören falazott kerítést gúlaforma fedkövel fedett vasos oszlopok merevítik. Az oszlopközökben a kerítést vakolatútkrók teszlik változatossá.</p> <p>Védett építészeti elemek A kerítés védett.</p> <p>Korrekciós javaslat A kerítés festését a jelenlegi színek alkalmazásával kell újrafesteni, a kerítésre felfuto növényzet gyérítése szükséges.</p>		<table border="1"> <tr> <td>Fő utca 46.</td> <td>Helyrajzi szám</td> <td>28</td> </tr> <tr> <td>- kerítés-</td> <td>Védelem foka</td> <td>H2</td> </tr> </table>	Fő utca 46.	Helyrajzi szám	28	- kerítés-	Védelem foka	H2	
Fő utca 46.	Helyrajzi szám	28							
- kerítés-	Védelem foka	H2							
<p>Leírás Az utcai kerítés egy része a hagyományos utcaképbe illeszkedő zárt falazott kiviteű. Festése a főépület átépített homlokzatának színéhez igazodik.</p> <p>Védett építészeti elemek A kerítés eredeti része.</p> <p>Korrekciós javaslat Színezését a tornácoszlopok fehér színéhez kellene igazítani.</p>		<table border="1"> <tr> <td>Első utca 14.</td> <td>Helyrajzi szám</td> <td>933</td> </tr> <tr> <td>- kerítés -</td> <td>Védelem foka</td> <td>H2</td> </tr> </table>	Első utca 14.	Helyrajzi szám	933	- kerítés -	Védelem foka	H2	
Első utca 14.	Helyrajzi szám	933							
- kerítés -	Védelem foka	H2							
		